Suvestinė redakcija nuo 2022-07-09

Nutarimas paskelbtas: TAR 2020-07-23, i. k. 2020-16308

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL SUMŲ, KURIAS DRAUDŽIAMA IŠIEŠKOTI IŠ KREDITO, MOKĖJIMO IR (AR) ELEKTRONINIŲ PINIGŲ ĮSTAIGOJE ATIDARYTOJE SKOLININKO SĄSKAITOJE ESANČIŲ LĖŠŲ, NUSTATYMO IR TAIKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2020 m. liepos 16 d. Nr. 825
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 689 straipsniu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1460 12 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 10 d. nutarimą Nr. 236 „Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Šis nutarimas, išskyrus 2 punktą, įsigalioja 2022 m. liepos 1 d.

Finansų ministras, pavaduojantis
Ministrą Pirmininką Vilius Šapoka

Teisingumo ministras Elvinas Jankevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 825

SUMŲ, KURIAS DRAUDŽIAMA IŠIEŠKOTI IŠ KREDITO, MOKĖJIMO IR (AR) ELEKTRONINIŲ PINIGŲ ĮSTAIGOJE ATIDARYTOJE SKOLININKO SĄSKAITOJE ESANČIŲ LĖŠŲ, NUSTATYMO IR TAIKYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma:

1.1. Neišieškomos sumos, atitinkančios pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą apskaičiuotą minimalių vartojimo poreikių dydį, nustatymo tvarka, kai pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 689 straipsnį vykdomas išieškojimas iš piniginių lėšų, esančių kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytos skolininko fizinio asmens (toliau – skolininkas) sąskaitoje, arba apribojamas disponavimas šiomis piniginėmis lėšomis ar nutraukiamas jų išmokėjimas.

1.2. Neišieškomos sumos nustatymo tvarka vykdant pagal Civilinio proceso kodekso 689 straipsnį iki 2022 m. birželio 30 d. pateiktus nurodymus priverstinai nurašyti pinigines lėšas, esančias kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje, arba apriboti disponavimą šiomis piniginėmis lėšomis ar nutraukti jų išmokėjimą (toliau – apribojimo ar nurašymo nurodymai).

1.3. Neišieškomos sumos duomenų perdavimo tvarka tarp antstolių ir kitų institucijų ar pareigūnų, teikiančių apribojimo ar nurašymo nurodymus (toliau – nurodymų teikėjai), naudojamų informacinių sistemų ir Piniginių lėšų apribojimų informacinės sistemos (toliau – PLAIS) bei kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų informacinių sistemų.

2. Aprašas taikomas nurodymų teikėjams, PLAIS tvarkytojui ir kredito, mokėjimo bei elektroninių pinigų įstaigoms.

3. Apraše nustatyta tvarka neišieškoma suma nustatoma skolininko sąskaitai, su kuria susijęs apribojimo ar nurašymo nurodymas. Jeigu sąskaita, su kuria susijęs pateiktas apribojimo ar nurašymo nurodymas, atidaryta kelių asmenų vardu, Apraše nustatyta tvarka PLAIS šiai sąskaitai nustatant neišieškomą sumą, atitinkančią nurodymo pateikimo metu galiojantį minimalių vartojimo poreikių dydį, neatsižvelgiama į tai, kelių asmenų vardu atidaryta sąskaita.

II SKYRIUS
NEIŠIEŠKOMOS SUMOS NUSTATYMAS IKI 2022 M. BIRŽELIO 30 D. PATEIKTIEMS APRIBOJIMO AR NURAŠYMO NURODYMAMS

4. Iki 2022 m. birželio 30 d. nurodymų teikėjų pateiktiems galiojantiems apribojimo ar nurašymo nurodymams 2022 m. liepos 1 d. neišieškoma suma nustatoma šia tvarka:

4.1. Jeigu pateikti apribojimo ar nurašymo nurodymai, susiję su viena skolininko sąskaita ir šiai sąskaitai nebuvo nustatyta laisvai disponuojama suma arba jei ši suma neviršija 2022 metams nustatyto minimalių vartojimo poreikių dydžio, PLAIS šiai sąskaitai nustato neišieškomą sumą, atitinkančią 2022 metams nustatytą minimalių vartojimo poreikių dydį, ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.

4.2. Jeigu pateikti nurodymai susiję su daugiau nei viena skolininko sąskaita ir nė vienai iš sąskaitų nebuvo nustatyta laisvai disponuojama suma, PLAIS su nurodymais susijusiai vėliausiai atidarytai skolininko sąskaitai nustato neišieškomą sumą, atitinkančią 2022 metams nustatytą minimalių vartojimo poreikių dydį, ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.

4.3. Jeigu pateikti nurodymai susiję su daugiau nei viena skolininko sąskaita ir bendra visoms sąskaitoms nustatytų laisvai disponuojamų sumų suma neviršija 2022 metams nustatyto minimalių vartojimo poreikių dydžio, PLAIS skolininko sąskaitai, kuriai laisvai disponuojama suma buvo nustatyta vėliausiai, nustato neišieškomą sumą, atitinkančią 2022 metams nustatytą minimalių vartojimo poreikių dydį, ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą. Kitoms skolininko sąskaitoms nustatytos laisvai disponuojamos sumos laikomos negaliojančiomis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

4.4. Jeigu pateikti nurodymai susiję su daugiau nei viena skolininko sąskaita ir bendra visoms sąskaitoms nustatytų laisvai disponuojama sumų suma viršija 2022 metams nustatytą minimalių vartojimo poreikių dydį, nustatytos sumos nekeičiamos ir PLAIS kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai šias sumas pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymu.

III SKYRIUS
NEIŠIEŠKOMOS SUMOS NUSTATYMAS PO 2022 M. BIRŽELIO 30 D. PATEIKTIEMS APRIBOJIMO AR NURAŠYMO NURODYMAMS

5. Po 2022 m. birželio 30 d. pateiktiems apribojimo ar nurašymo nurodymams neišieškoma suma nustatoma šia tvarka:

5.1. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymas susijęs su viena skolininko sąskaita ir nurodymo pateikimo metu nėra anksčiau šiam skolininkui taikytų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, PLAIS šiai sąskaitai nustato neišieškomą sumą, atitinkančią apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu galiojantį minimalių vartojimo poreikių dydį, ir

kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.

5.2. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymas susijęs su keliomis skolininko sąskaitomis ir nurodymo pateikimo metu nėra kitų šiam skolininkui taikomų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, tačiau šiam skolininkui Apraše nustatyta tvarka neišieškomos sumos buvo nustatytos anksčiau, PLAIS su nurodymu susijusiai skolininko sąskaitai, kuriai anksčiau galiojusi neišieškoma suma Aprašo nustatyta tvarka buvo nustatyta vėliausiai, nustato neišieškomą sumą, atitinkančią apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu galiojantį minimalių vartojimo poreikių dydį, ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.

5.3. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymas susijęs su keliomis skolininko sąskaitomis ir nurodymo pateikimo metu nėra kitų šiam skolininkui taikomų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų ir šiam skolininkui neišieškomos sumos Apraše nustatyta tvarka anksčiau nebuvo nustatytos, PLAIS su nurodymu susijusiai vėliausiai atidarytai skolininko sąskaitai nustato neišieškomą sumą, atitinkančią apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu galiojantį minimalių vartojimo poreikių dydį, ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.

5.4. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu yra kitų šiam skolininkui taikomų galiojančių apribojimo ar nurašymo nurodymų, anksčiau nustatytos neišieškomos sumos nekeičiamos ir PLAIS kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai neišieškomos sumos nustatymo nurodymo neteikia.

5.5. Jeigu nurodymo teikėjas, teikdamas apribojimo ar nurašymo nurodymą, turi duomenų, kad į skolininko sąskaitą, su kuria susijęs nurodymas, pervedamos lėšos, iš kurių išieškoti draudžia teisės aktai, jis kartu su apribojimo ar nurašymo nurodymu PLAIS pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, kuriame nurodo:

5.5.1. neišieškomą sumą, užtikrinančią, kad kiekvieną kalendorinį mėnesį skolininkas galėtų disponuoti lėšomis, iš kurių išieškoti draudžia teisės aktai, bet ne mažesnėmis nei nurodymo pateikimo metu galiojantis minimalių vartojimo poreikių dydis;

5.5.2. sąskaitos, kuriai nustatoma neišieškoma suma, numerį;

5.5.3. neišieškomos sumos nustatymo pagrindą ir komentarą, kuriame nurodomi argumentai dėl neišieškomos sumos dydžio.

5.6. Jeigu nurodymo teikėjas, teikdamas apribojimo ar nurašymo nurodymą, turi duomenų, kad skolininkas gauna pajamas grynosiomis lėšomis, jis kartu su apribojimo ar nurašymo nurodymu PLAIS pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, kuriame nurodo neišieškomą sumą, atitinkančią nurodymo pateikimo metu galiojančio minimalių vartojimo poreikių dydžio ir skolininko gaunamų grynųjų lėšų skirtumą.

5.7. PLAIS, gavusi nurodymo teikėjo pateiktą neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, jį pateikia kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai.

5.8. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu visos nurodyme nurodytos sąskaitos yra areštuotos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka, Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka neišieškomos sumos šioms sąskaitoms

nenustatomos. Jeigu skolininko sąskaitų areštas panaikinamas ir arešto panaikinimo metu yra šioms sąskaitoms taikomų galiojančių apribojimo ir (ar) nurašymo nurodymų, Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nustatyta tvarka PLAIS skolininko sąskaitai nustato neišieškomą sumą, atitinkančią minimalių vartojimo poreikių dydį.
Papildyta papunkčiu:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

5.9. Jeigu apribojimo ar nurašymo nurodymo pateikimo metu dalis iš nurodyme nurodytų sąskaitų yra areštuotos Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka, Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka neišieškomos sumos nustatomos apribojimo ar nurašymo nurodyme nurodytoms sąskaitoms, kurios nėra areštuotos.
Papildyta papunkčiu:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

IV SKYRIUS
NEIŠIEŠKOMOS SUMOS NUSTATYMO NURODYMO PATEIKIMAS, KEITIMAS, GALIOJIMAS IR ATŠAUKIMAS

6. Neišieškoma suma nustatoma kalendoriniam mėnesiui ir galioja nuo neišieškomos sumos nustatymo nurodymo pateikimo kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai dienos ir kiekvieną kitą mėnesį tol, kol neišieškomos sumos nustatymo nurodymas nepakeičiamas arba visi apribojimo ar nurašymo nurodymai įvykdomi ar atšaukiami. Jeigu tai pačiai skolininko sąskaitai pateikti keli neišieškomos sumos nustatymo nurodymai, taikoma vėliausiai pateiktu neišieškomos sumos nustatymo nurodymu nustatyta neišieškoma suma.

7. Jeigu įvykdžius arba atšaukus visus apribojimo ar nurašymo nurodymus tą patį kalendorinį mėnesį pateikiamas naujas apribojimo ar nurašymo nurodymas, neišieškoma suma nustatoma Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka ir skolininkas turi teisę iš naujo disponuoti neišieškoma suma nepriklausomai nuo to, ar tą mėnesį jau buvo panaudojęs visą ar dalį anksčiau nustatytos neišieškomos sumos.

8. Skolininkas turi teisę bet kuriam iš galiojančius apribojimo ar nurašymo nurodymus pateikusių nurodymų teikėjų pateikti prašymą pakeisti neišieškomos sumos dydį ir (ar) sąskaitą arba panaikinti neišieškomą sumą. Kartu su prašymu pakeisti neišieškomos sumos dydį skolininkas nurodymo teikėjui turi pateikti prašymą pagrindžiančius dokumentus. Neišieškomos sumos dydis taip pat gali būti keičiamas be skolininko prašymo, jeigu nurodymo teikėjas turi duomenų, patvirtinančių, kad anksčiau nustatyta neišieškoma suma turi būti padidinta arba sumažinta. Sprendžiant dėl neišieškomos sumos dydžio pakeitimo taip pat turi būti laikomasi šių reikalavimų:

8.1. Sąskaitai, kuri areštuota Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka, nurodymų teikėjas negali nustatyti neišieškomos sumos arba pakeisti neišieškomos sumos dydžio, jeigu areštą sąskaitai taikęs subjektas sąskaitai nustatė neišieškomą sumą.

8.2. Sąskaitai, kuri buvo areštuota Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka pritaikius laikinąsias apsaugos priemones, nurodymų teikėjas, vykdantis piniginių sumų išieškojimą Civilinio proceso kodekso 626 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais ir tvarka,

gali pakeisti ar panaikinti neišieškomą sumą, nustatytą taikant laikinąsias apsaugos priemones.
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

9. Skolininko prašymu sąskaita, kuriai nustatyta neišieškoma suma, gali būti keičiama ne dažniau kaip vieną kartą per tris mėnesius.

10. Keičiant sąskaitą, kuriai nustatyta neišieškoma suma, nurodymo teikėjas PLAIS pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą su naujos sąskaitos numeriu ir šiai sąskaitai nustatoma neišieškoma suma, o keičiamai sąskaitai – neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, kuriame nustato neišieškomą sumą, lygią nuliui. PLAIS, gavusi šiame punkte nurodytus nurodymus, pateikia juos kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai.
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

11. Neišieškomos sumos keitimo atveju nurodymo teikėjas PLAIS pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą su nauja neišieškoma suma. PLAIS, gavusi nurodymo teikėjo pateiktą neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, pateikia jį kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai.
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

12. Neišieškomos sumos panaikinimo atveju nurodymo teikėjas PLAIS pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą, kuriame nustato neišieškomą sumą, lygią nuliui. PLAIS, gavusi šiame punkte nurodytą nurodymą, pateikia jį kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai.
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

13. PLAIS nurodymų teikėjų pateiktus neišieškomos sumos nustatymo nurodymus kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoms pateikia atskirais pranešimais (ne su apribojimo ar nurašymo nurodymais).
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

14. Kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga dėl kiekvieno iš PLAIS gauto neišieškomos sumos nustatymo nurodymo elektroniniu būdu PLAIS pateikia pranešimą, ar šiame punkte nurodytas nurodymas buvo priimtas ar atmestas ir kokios atmetimo priežastys. Kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai atmetus neišieškomos sumos nustatymo nurodymą dėl to, kad išieškojimas iš sąskaitos, kuriai nustatoma neišieškoma suma, negalimas, sąskaita yra uždaryta arba priklauso kitam asmeniui, neišieškoma suma šiai sąskaitai nenustatoma ir nurodymą pateikęs nurodymo teikėjas (arba PLAIS, jei būtent ši sistema Apraše nustatyta tvarka nustatė minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkančią neišieškomą sumą) Apraše nustatyta tvarka neišieškomą sumą nustato kitai skolininko sąskaitai ir teikia naują neišieškomos sumos nustatymo nurodymą. Kitais neišieškomos sumos nustatymo nurodymo atmetimo atvejais nurodymo teikėjas (arba PLAIS, jei būtent ši sistema

Apraše nustatyta tvarka nustatė minimalių vartojimo poreikių dydį atitinkančią neišieškomą sumą) teikia naują neišieškomos sumos nustatymo nurodymą.
Punkto pakeitimai:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

15. Vykdydamos gautus apribojimo ar nurašymo nurodymus, kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigos PLAIS teikia skolininko sąskaitos likutį, lygų sąskaitoje esančių lėšų ir šiai sąskaitai nustatytos neišieškomos sumos skirtumui. Jeigu šis skirtumas didesnis nei apribojimo ar nurašymo nurodyme nurodyta apribojamų ar nurašomų lėšų suma, kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga PLAIS teikia skolininko sąskaitos likutį, lygų nurodyme nurodytai apribojamų ar nurašomų lėšų sumai.

16. Apie nustatytas neišieškomas sumas PLAIS nurodymų teikėjams teikia šiuos duomenis:

16.1. subjektą, nustačiusį neišieškomą sumą;

16.2. neišieškomos sumos nustatymo nurodymo pateikimo datą;

16.3. nustatytą neišieškomą sumą ir sąskaitą, jei neišieškomą sumą nustatė nurodymo teikėjas, – komentarą, kuris buvo pateiktas nustatant neišieškomą sumą;

16.4. neišieškomos sumos nustatymo nurodymo pagrindą;

16.5. neišieškomos sumos nustatymo nurodymo būseną;

16.6. kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigos pateiktą nurodymo gavimo datą bei laiką ir atmetimo priežastį, jei nurodymas buvo atmestas.

16[1]. Pakeitus skolininko sąskaitai anksčiau nustatytą neišieškomą sumą, PLAIS visiems nurodymų teikėjams, šiai skolininko sąskaitai pateikusiems galiojančius apribojimo ar nurašymo nurodymus, teikia Aprašo 16 punkte nurodytus duomenis apie neišieškomos sumos pakeitimą.
Papildyta punktu:
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka nustačius naują minimalių vartojimo poreikių dydį, PLAIS naujo ir ankstesniais metais galiojusio minimalių vartojimo poreikių dydžio pokyčio dydžiu atitinkamai pakeičia nustatytas neišieškomas sumas ir kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai pateikia neišieškomos sumos nustatymo nurodymą su nauja neišieškoma suma.

_____

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 731, 2022-07-07, paskelbta TAR 2022-07-08, i. k. 2022-15103
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 16 d. nutarimo Nr. 825 „Dėl Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo